

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 35364**Nom:** Qüestions ontològiques**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1012 - Grau en Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	3	Primer quadrimestre, Sin determinar
1012 - Grau en Filosofia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Primer quadrimestre, Sin determinar

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1012 - Grau en Filosofia	Qüestions ontològiques	OPTATIVA
1012 - Grau en Filosofia	Qüestions ontològiques	OPTATIVA

COORDINACIÓ

CORBI FERNANDEZ DE IBARRA JOSEP E

RESUM

L'objecte d'aquest curs és l'estudi d'algunes de les qüestions ontològiques que susciten experiències de dany com la tortura, Auschwitz, el terrorisme o les agressions sexuals. Entre altres, tractarem qüestions relatives (a) a l'estructura tripolar del dany, (b) als conceptes de força i de mort en vida, (c) al dany i la formació del jo i (d) al dany i l'atenció. Amb aquest propòsit, estudiarem el testimoni de diversos supervivents del dany així com obres de ficció a partir de les anàlisis d'Elaine Scarry, Simone Weil, Bernard Williams, Barry Stroud i Judith Butler.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es requereix formació filosòfica general, però aquesta deu haver estat proporcionada en els primers cursos del grau de Filosofia.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1012 - Grau en Filosofia

Adquirir habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un grau d'autonomia creixent.

Adquirir la capacitat per plantejar i resoldre problemes, així com de prendre decisions, en un temps limitat.

Capacitat de comunicació professional oral i escrita en les llengües pròpies de la Universitat de València.

Expressar amb precisió els resultats de l'anàlisi de problemes controvertits i complexos.

Identificar i avaluar amb claredat i rigor els arguments presentats en textos o exposats oralment.

Relacionar problemes, idees, escoles i tradicions.

Saber treballar en equip evitant la discriminació per raons de gènere.

Ser capaç d'innovació i creativitat.

Ser capaç d'obtenir informació a partir de diferents fonts primàries i secundàries.

Ser respectuós amb la diferència i la pluralitat evitant la discriminació per raons de gènere.

Tenir capacitat de crítica i autocrítica.

Tenir capacitat de transmetre a altres (experts o no) informació, idees, problemes i solucions.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La pregunta pràctica: auto-coneixement, deliberació moral i món desencantat.

2. Otel·lo (Shakespeare, 1603): Iago, el mal incondicional i l'experiència del cos.

3. Els germans Karamàzov (Dostoievski, 1880): L'estranya sensació d'Ivan: auto-coneixement, culpa i vincle ètic.

4. Austerlitz (Sebald, 2001): Dany i impuls ètic.
5. El castell (Kafka, 1926): Entre l'intern i l'extern.
6. Ella soy yo (Suria, 2019): Dany sexual, narració i transformació.
7. Intimitat i necessitat dialèctica: el cas de la cura.
8. Zona de Interés (Blazer, 2023): El rol de la percepció d'aspectes en els casos de dany col·lectiu.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	5,00
Teoria	30,00
Seminari	15,00
Total hores	50,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	70,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	100,00

METODOLOGIA DOCENT

Exposició del professor/a, amb eventual participació dels i les estudiants.

Participació dels i les estudiants i, en general, de tots els presents amb la finalitat de debatre els punts de vista exposats.

Entrevistes personals o consultes electròniques per a pactar el treball autònom dels i les estudiants i els seus requisits d'elaboració, i per a fer un seguiment de l'evolució d'aquest.

Entrevista personal dels agents implicats o consulta electrònica (a través de l'aula virtual, correu electrònic, blogs, etc.).

Exposició dels agents implicats amb eventual participació dels assistents, i memòria o informe que han de redactar els i les estudiants.

Treball autònom.

AVALUACIÓ

Primera convocatòria:

La part teòrica serà avaluada per mitjà d'un examen realitzat a l'aula sobre diversos aspectes del temari.

La part pràctica serà avaluada mitjançant la realització de les tasques presencials proposades pel professorat de pràctiques o mitjançant un assaig o comentari de text. Aquestes activitats no són recuperables i la nota obtinguda es mantindrà.

La part teòrica suposa un 70% de la nota final; la part pràctica, un 30%.

Segona convocatòria:

L'avaluació es fa mitjançant una prova final escrita sobre tot el temari de teoria que determina el 70% de la nota final.

Nota: El plagi és una falta molt greu, inadmissible a la Universitat. Els casos de plagi demostrats seran penalitzats amb un suspens en la convocatòria corresponent, a més d'altres possibles sancions previstes per la normativa de la Universitat.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

Bàsica

- Améry, J. 2001, *Más allá de la culpa y la expiación*. Valencia: Pre-textos.
- Butler, J. 2016, *Frames of War*. NY: Verso Books, pp. 1-62. Edición castellana: Butler, J. 2017, *Marcos de guerra*. Barcelona: Paidós.
- Butler, J. 2011, *Bodies that Matter*. London: Routledge, intro (pp. 1-26), cap. 4, 6 y 8. Edición castellana: Butler, J. 2013, *Cuerpos que importan*. Barcelona: Paidós.
- Corbí, J. E. 2012, *Self-Knowledge, Morality and Human Suffering: An Essay on the Loss of Confidence in the World*. New York: Routledge, cap. 2.
- Scarry, E. 1987, *The Body in Pain. The Making and Unmaking of the World*. Oxford: Oxford University Press, introducción (pp. 1-27), cap. 1.
- Stroud, B. 2015, "L'autocomprensió i l'expectativa d'assolir l'objectivitat". *Quaderns de Filosofia*, vol. 2 no. 2, pp. 95-135.
- Weil, S. 2016, *L'arrelament*. Barcelona: Edicions 1984.
- Weil, S. 1997, "La Ilíada o el poema de la guerra" en ídem: *Escrits sobre la guerra*, Alzira: Bromera, pp. 77-110.
- Weil, S. 1997, "No recomencem la guerra de Troia" en ídem: *Escrits sobre la guerra*, Alzira: Bromera, pp. 27-50.
- Weil, S. 2021, *La gravetat i la gràcia*. Barcelona: Fragmenta Editorial.
- Williams, B. 2006, *Verdad y veracidad*, cap. 8. Barcelona: Tusquets.

Complementària

- Alcoff, L. M. 2018, *Rape and Resistance*. Cambridge: Polity Press, caps. 1-2, 4, 6-7. Edición castellana: Alcoff, L. M. 2019, *Violación y resistencia*. Buenos Aires: Prometeo Libros.
- Al-Rahmoun, H. 2012, *Otel·lo*. Película, nacionalidad: española.
- Barthes, R. 2009, *La cámara lúcida*. Barcelona: Paidós.
- Berlin, I. 1992, *El fuste torcido de la humanidad*. Barcelona: Península.
- Coetzee, J. 2010, "W.G. Sebald, del natural" en ídem, *Mecanismos internos*. Buenos Aires: Editorial Contemporánea.
- Corbí, J. E. 2014, "El mal incondicional y la experiencia del cuerpo" en Pio Colonello (ed.), *Il Soggetto Riflesso*. Milán: Mimesis.
- Corbí, J. E. 2017, "Fact, Fiction, and Projection: The Inescapability of Austerlitz's Impulse" en T. Koblížek (ed.), *The Aesthetic Illusion in Literature and the Arts*. London: Bloomsbury, pp. 163-184.
- Corbí, J. E. 2016, "Gustav von Aschenbach's Inner Impulse and the Value of His Life". *Teorema*, v. XXX/2, pp. 67-82.
- Corbí, J. E. 2021, "Agency in the Space of Reasons. A Comment on The Castle", en T.

- Koblizek and P. Kotatko, *Lessons from Kafka*. Prague: Filosofia, pp. 113-140.
- Corbí, J. E. y Martínez-Sáez, C. 2021, "El uso expresivo de las palabras: daño sexual, narración y transformación", *Quaderns de Filosofia*, vii/2, pp. 11-41.
- Dostoyevsky, F. 2005, *Los hermanos Karamazov*. Madrid: Cátedra.
- Finkelstein, D. 2010, *Expresión y lo interno*. Oviedo: KRK.
- Foucault, M. 1999, "Tecnologías del yo" en ídem: *Tecnologías del yo y otros textos afines*. Barcelona: Paidós, pp. 45-94.
- Frank, J. 2010, *Dostoevsky. A Writer in His Time*. Princeton: Princeton University Press.
- Freud, S. 2010, *El malestar de la cultura*. Madrid: Alianza.
- Korsgaard, C. 2000, *Las fuentes de la normatividad*. México: UNAM.
- Korsgaard, C. 2009, *Self-Constitution. Agency, Identity and Integrity*. Oxford: Oxford University Press.
- Levi, P. 2014, *Los hundidos y los salvados*. Barcelona: Península.
- Mann, Th. 2014, *Muerte en Venecia*. México: Editora Continental.
- Moran, R. 2001, *Authority and Estrangement*. Princeton: Princeton University Press.
- Nagel, T. 2013, "La suerte moral", en B. Williams y T. Nagel, *La suerte moral*. Oviedo: KRK.
- Raatzsch, R. 2009, *Apologetics of Evil: The Case of Iago*. Princeton: Princeton University Press, trad. Ladislaus Löb.
- Rosell, S. 2013, "Introducción" en B. Williams y T. Nagel, *La suerte moral*. Oviedo: KRK.
- Sánchez-Ferlosio, R. 2010, "La señal de Caín" en ídem, *El alma y la vergüenza*. Barcelona: Destino, pp. 87-124.
- Schwartz, L. S. 2010, *The Emergence of Memory. Conversations with W.G. Sebald*. Nueva York: Seven Stories Press.
- Sebald, S. W. 2001, *Austerlitz*. Madrid: Anagrama.
- Shakespeare, W. 1985, *Othello*. Madrid: Cátedra (trad. Manuel Ángel Conejero y Genaro Talens).
- Thiebaut, C. 2014, "El relato del daño como historia natural (A propósito de W. G. Sebald)". *Sin Permiso*, 11 enero 2014, pp. 1-85.
- Ujanova, N. 2005, "Introducción" en *Dostoyevsky 2005*.
- Whitehead, A. 2004, *Trauma Fiction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Williams, B. 1993, "La necesidad práctica" en ídem, *La fortuna moral*. México: UNAM, pp. 159-168.
- Wollheim, R. 2006, *Sobre las emociones*. Madrid: Antonio Machado Libros.
- Whitehead, A. 2004, *Trauma Fiction*. Edinburgh: Edinburgh University Press.